

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ПРИРОДНИЧИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК**

*Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених, студентів та аспірантів*

15 грудня 2020 року

Луцьк 2020

УДК 33
Т33

Т 33 Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук :
збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (15 грудня 2020 р.) /
відп. ред. Зінченко М. О., Голуб Г.С. – Луцьк, 2020. – 565 с.

У збірнику подано тези доповідей та виступів учасників IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої удосконаленню та розвитку теоретичних, методичних та прикладних аспектів природничих та гуманітарних наук.

Матеріали представлені в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен та іншої інформації поданої в публікаціях. Відповідальність за зміст та оригінальність матеріалів конференції несе автор та його науковий керівник.

УДК 33

Зінченко М. О., Голуб Г.С. (упорядкування), 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІКА	
Басараб Вікторія, Павлова Олена Сучасний стан та ефективність використання земельних ресурсів в Україні	20
Боричевська Ірина Роль інтелектуального капіталу у системі економічної безпеки підприємства	22
Єфімчук Софія, Бегун Світлана Моделювання гетероскедастичних процесів	23
Комариця Лілія, Бегун Світлана Методологічні аспекти економетричного аналізу економічних явищ і процесів	25
Кондратюк Владислав, Бегун Світлана Економетричне моделювання виробництва на підприємстві	27
Круглов Віталій Забезпечення функціонування критичної інфраструктури за рахунок використання державно-приватного партнерства	29
Крук Оксана, Волинець Ірина Чинники впливу на процес прийняття управлінських рішень	31
Лесько Марія Проблеми, напрями розвитку державної статистики	33
Боричевська Ірина, Матвійчук Наталія Банківське інвестиційне кредитування як перспективне джерело інноваційного розвитку вітчизняних підприємств	35
Матвійчук Наталія Проблеми оподаткування доходів від депозитів в Україні	37
Новак Лілія, Павлова Олена Аналіз проблеми обміління Шацьких озер	39
Плоскіна Андріана, Бегун Світлана Значення економетричного моделювання у розвитку банківської сфери	42
Подолець Дарина, Бегун Світлана Застосування економетричних моделей в прогнозуванні збуту продукції підприємства	44
Радчук Юлія, Мочebroда Оксана Формування статутного капіталу підприємств	46
Романюк Павло Проблеми фінансування соціальної інфраструктури ОТГ в умовах децентралізації	48
Шабала Ольга, Юшак А., Павлова Олена Проблеми фінансування ринку житла в Україні	50

СЕКЦІЯ 7 ЕКОЛОГІЯ	
Джам Олена Гідрохімічна оцінка поверхневих вод озера Соминець	184
Караїм Ольга, Бакараєв Олександр Екологічний аналіз викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами ДП «Колківське ЛГ»	186
Кухарук Микола, Владислав Фульмес Церква та екологічні проблеми	188
СЕКЦІЯ 8 БІОЛОГІЯ	
Веремій Т. Ю., Сухомлін К. Б. Еколого-фауністична характеристика турунів (<i>Carabidae: Coleoptera</i>) Ківерцівського нпп «Цуманська пуща»	190
Голуб Валентина, Долонська Катерина Оцінка функціонального стану листків інтродукованих видів роду катальпа (<i>Catalpa scop.</i>) в умовах Волинської області	192
Голуб Валентина, Голуб Сергій, Погосян Наталя Флористичний та радіоекологічний аналіз біогеоценозів Рівненського природного заповідника	194
Голуб Валентина, Голуб Сергій, Семенюк Ганна Культивована дендрофлора Березнівського державного дендрологічного парку, ретроспективний аналіз та сучасний стан	196
Долинний Владислав, Кучменко Олена Вплив кофермент Q ₁₀ на гематологічні показники крові інтактних мишей	198
Зінченко Марія Жимолость – як об’єкт селекції	200
Легкий Юрій, Андрєва Валентина Визначення потенційної продуктивності деревостанів Поворського лісництва ДП «Волинський військовий лісгосп» в умовах А ₂	202
Лялюк Надія, Бусленко Леся Екологофауністична характеристика двостулкових молюсків Локачинського району	204
Михальчук Іванна, Іванців Володимир Еколого-фауністична характеристика геобіонтів і геофілів Ратнівського району	206
Наглюк Іванна, Варчук Юлія, Лисюк Тетяна Особливості якісних та кількісних показників крові в осіб із захворюванням серцево-судинної системи	208
Сидор Ірина, Бусленко Леся Фауна і біологія ґрунтових олігохет Сокальського району	210
Фінів О.В. Біоекологічна характеристика популяції виноградного слимака в межах с. Хоробрів Сокальського району Львівської області	212

	основному однакові, овальної серцеподібної форми, середньою масою 2,6 г (макс. 3,7 г), пружні і м'які, дуже смачні. Ягоди не опадають, плодоніжки прикріплені до пагонів сильно. Сорт стійкий до борошнистої роси.
Бореал Блізарт	Середньостиглий. Кущ характеризується сильною інтенсивністю росту, прямостоячі пагони піднесені. Плоди м'які і важкі, середньою масою 2,8 г (макс. 3,9 г), овальної форми, закруглені, на кінцях звужуються, злегка приплюснуті, пружні, з солодким смаком. Ягоди не опадають з куща. Плоди придатні для механізованого та ручного збирання.
Хоней Блу	Ранньостиглий. Невеликий чагарник висотою від 0,5 до 1,2 м з їстівними ягодами. Листки довгі, зелені, трохи загострені зверху. Квіти лійкоподібні квіти блідо-жовтуватого кольору, розміщені в пазухах листків парами. Плоди циліндричної форми, масою 1,9 г, злегка кислуватого смаку, десертні, соковиті і смачні. Ягоди міцно прикріплені до плодоніжки. Середня врожайність до 5,0 кг/куща. Збір плодів – механізований і вручну. Сорт стійкий до хвороб і сонячних опіків.
Югана	Середньостиглий. Кущ висотою 150, шириною 190 см, середньої сили росту середньо-компактний. Період цвітіння перша-друга декади квітня. Плоди глекоподібної, тупої форми, добре утримуються на гілках, масою 1,4- 1,8 г, тверді, від темно-фіолетового до чорного кольору із сильним восковим нальотом. Смак солодкий, шкірка не міцна. Придатні до транспортування. Врожайність до 6,0 кг/куща. Ягоди дозрівають одночасно, легко відділяються від стебла. Рекомендується для вживання у свіжому виді та заморожування .

1. Лікарські рослини: енциклопедичний довідник / Відп. ред. А. М. Гродзінський. — К.: Видавництво «Українська Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, Український виробничо-комерційний центр «Олімп», 1992. — 544 с.
2. Шевчук М.Й. Жимолость їстівна: біологія, агротехніка вирощування / М.Й. Шевчук, Т.П. Бортнік. – Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2018. – 146 с.

ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІЙНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ДЕРЕВОСТАНІВ ПОВОРСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «ВОЛИНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІСГОСП» В УМОВАХ А₂

Легкий Юрій, Андрєва Валентина

Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

Найважливішим завданням лісового господарства України є раціональне та ефективне використання земель державного лісового фонду з метою

отримання максимальної кількості деревних, а також недеревних ресурсів з одиниці лісової площі, підвищення біологічної стійкості, оптимізація структури, охорона біорізноманіття лісів з одночасним збереженням та відтворенням їх багатогранних екосферних функцій. Успішна реалізація цих завдань можлива за умови ведення лісового господарства на типологічній основі. Весь комплекс лісогосподарських заходів – поновлення лісу, лісорозведення, лісовирощування, захист лісу від шкідників і хвороб, рубки головного користування і т.д. необхідно проводити із врахуванням наукових принципів лісівничо-кологічної типології [1]. Досліджуваний ліс відноситься до типу А₂С. Цей ліс представленим свіжим сосновим бором, тип корінного деревостану – сосняки з домішкою берези, а похідні – березняки, бонітет (II-III), ґрунт дерново слабопідзолистий, піщаний [2].

Мета дослідження – дати оцінку ступеня використання типологічного потенціалу насаджень сосни звичайної в умовах А₂ Поворського лісництва ДП «Волинський військовий лісгосп».

Для дослідження нами було обрано тип лісорослинних умов А₂. З матеріалів лісовпорядкування ми відібрали 232 ділянки, загальною площею 729 га. Для кожної вікової групи знаходили її загальну площу та загальний запас. Встановлено, що найбільша площа і запас насаджень у групі віку 51–60 р. – відповідно 178,4 га і 47765,5 м³. Найменша площа у групі віку 71–80 р. – 31,1 га. Найменший запас у молодняках віком 1–10 р. – 741,52 м³. У кожному типі лісу існує один корінний тип деревостану і декілька похідних. Похідні деревостани формуються під впливом природних та антропогенних чинників і не завжди задовільні за станом та продуктивністю. У зв'язку з цим, для кожної вікової групи, проводиться розподіл на корінні і похідні деревостани. Переважають корінні деревостани, які займають 526,2 га, або 72,2% від загальної площі типу лісу. На похідні деревостани припадає 202,8 га – 27,8%. Корінні деревостани переважають у всіх групах віку. 51–60, 61–70, 71–80, 81–90 похідні деревостани відсутні.

У групі похідних деревостанів переважають середньоповнотні насадження – 202,8 га. За складом порід похідні деревостани представлені: березняками та осичниками. Склад деревостану типологічного еталону вибирається для кожної вікової групи. За типологічний еталон приймаємо корінний деревостан високої повноти і максимальної продуктивності. На основі цих даних визначаємо середній приріст потенційного насадження. Нами встановлено, що середній фактичний запас коливається від 12,5 м³/га в групі віку від 1–10 р. До 313,8 м³/га у групі віку 71–80 р., за середнього значення 178 м³/га. Середній запас еталонних насаджень більший на 73 м³/га і становить 251 м³/га. Середній фактичний приріст 3,5 м³/га. Найвищий приріст деревостанів у групі віку 51–60 р. (4,8 м³/га), а найнижчий в групі віку 11–20 р. (1,8 м³/га). Середній приріст еталонних насаджень коливається від 4,2 до 7,1 м³/га, за середнього значення 5,6 м³/га цей показник на 2,1 м³/га вищий від середнього фактичного приросту. Вікова структура деревостанів

незбалансована і відзначається суттєвим переважанням середньовікових деревостанів. Середній вік насаджень становить 45 років.

Ступінь використання типологічного потенціалу коливається від 39% у групі віку 11–20 р. до 86,6% у групі віку 81–90 р. Також високий показник встановлено у групі віку 71–80 р. – 84,8%. В середньому, ступінь використання типологічного потенціалу у свіжому сосновому борі становить 64,9%, що свідчить про задовільний рівень ведення лісового господарства та наявність резервів для підвищення продуктивності лісостанів.

Отже, лісорослинні умови в районі досліджень в цілому сприятливі для росту головної породи – сосни звичайної та супутніх деревних порід: берези, осики, та ін. В даному типі лісорослинних умов корінні деревостани займають 526,2 га, або 72,2% від загальної площі типу лісу. Похідні деревостани становлять 202,8 га –27,8% і потребують лісгосподарського втручання. Ступінь використання типологічного потенціалу у свіжому сосновому борі в середньому становить 64,9%, що свідчить про задовільний рівень ведення лісового господарства та наявність резервів для підвищення продуктивності лісостанів. Ступінь використання типологічного потенціалу коливається від 39% у групі віку 11-20 р. до 86,6% у групі віку 81–90 р.

1. Генсірук С.А. Ліси України / С.А. Генсірук. – Львів: Наук. тов. ім. Шевченка, УкрДЛТУ, 2002. – 496 с.

2. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии : [Таблицы] / Гос. ком. СССР по лесн. хоз-ву. – Киев : Урожай, 1987. – 558 с.

ЕКОЛОГОФАУНІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДВОСТУЛКОВИХ МОЛЮСКІВ ЛОКАЧИНСЬКОГО РАЙОНУ

Лялюк Надія Ростиславівна, Бусленко Леся Володимирівна
Волинський національний університет ім. Лесі Українки, Луцьк

У зв'язку із інтенсивним природо-користуванням, зарегулюванням течії річок та створенням водосховищ змінюється видовий склад та ценотичні характеристики двостулкових молюсків – важливого компоненту макрозообентосу та перифітону прісних водойм.

Двостулкові молюски відіграють значну роль у водних екосистемах. Цей клас тварин складає одну із груп, що домінують по біомасі. Детальне вивчення двостулкових молюсків необхідне для правильного розуміння багатьох біологічних процесів, що відбуваються у гідроекосистемах. Будучи фільтраторами-седиментаторами, двостулкові молюски одночасно із забезпеченням себе їжею осаджують у вигляді аглютинатів значну кількість сестону, даючи початок детритним ланцюгам живлення в бентосі і відіграючи вагомую роль в процесах самоочищення водойм [1, 2]. Значна